

1498 qui cum illo venerant, factum, legatus postea quærendo reperit: tum illos ipsos, qui aufugerant, prope omnes ex Bononiensibus fuisse cognovit. quin etiam Hannibalis equites clam se quotidie castris atque turmis subtrahebant. Jamque Gaspar Severinas cum equitibus a Ludovico missus ad ea loca pervenerat, Ranutiusque una cum illo Martianus: cui, uti Venetis occurreret, Florentini mandaverant. etiam libræ auri centum Florentiam a Ludovico missæ, magno eis usui ad celeritatem, cujus res magnopere indigebat, adhibendam fuerunt. Livianus aliud castellum cepit, vulnere in facie accepto, ac diripuit. Atque illis ipsis diebus (hyems autem jam advenerat) milites ter mille, qui Francisco attribui debuerant, Ravennam sunt, ut ad Marcellum contenderent, missi.

Pisarum oppugnatio.

Dum hæc sic administrantur, Paulus ad Pisas castris positus verberare muros tormentis cœpit. Id cum parum propter murorum firmitudinem processisset, crates in latitudinem quoquoersus pedum denum, in altitudinem sexum, inter se conjunctas noctu muris admovit, terraque injecta milites uti murum suffoderent tecti cratibus imperavit. Pisani autem, cum in muro consistendi propter tela multitudinemque hostium potestas esset nulli, fossam intra muros latam atque altam duxerunt, castellisque munierunt. Paulus turrim oppidi muro conjunctam dejecit: ea dejecta per ruinas militibus introire jussis, ubi fossam esse objectam, & Pisanos in aggere circumjectos hostes operiri, ut in fossa telis atque ignibus eos conficerent, & magnum irrumpentibus instare periculum cognovit, receptui cani jussit: paucisque post diebus in hostium captis ab se castellis præsidio relicto, castra movit, ut in Clusentinos saltus contra Medices Livianumque contenderet. Pisanis obsidione liberatis, Græci equites portis emissi castellum Calcem, dejecto Pauli præsidio, expugnatum diripuerunt. Classis præfectus, qui Pauli obsidionem una cum reliquis sustinuerat, cum classiariis egressus, eosdem Græcos equites secum ducens castellum ad Pontem stagni ei appositum itineri, quod Triturrita Pi-